Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	8Co/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1121202364
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2024:1121202364.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcov: X/ L. A., M. XX.X.XXXX, X/ T. A., M. XX.X.XXXX, X/ C. B., M. XX.X.XXXX, P. Q. XXX, R. A. C., zastúpených advokátkou: JUDr. Adriana Šebestová, so sídlom SNP 581/111, Žiar nad Hronom, IČO: 42 394 155, proti žalovaným: 1/ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Pribinova 19, Bratislava, IČO: 00 151 700, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25. októbra 2022, č.k. 20C/18/2021-285, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie konanie m e n í tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi 1/ peňažnú sumu vo výške 25 000 eur, žalobkyni 2/ peňažnú sumu vo výške 20 000 eur a žalobkyni 3/ peňažnú sumu vo výške 15 000 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných, a vo zvyšku žalobu z a m i e t a .

Žalobcovia 1/ a 2/ a 3/ majú proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom uložil súd prvej inštancie žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť titulom nemajetkovej ujmy žalobcovi 1/ sumu 35 000 eur, žalobkyni 2/ sumu 30 000 eur a žalobkyni 3/ sumu 20 000 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Žalobcom 1/, 2/, 3/ priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd preukázané, že dňa 25.4.2018 v čase okolo 5,37 hod. po obchvate cesty č. I. medzi obcami Y. J. Y. na kilometri č. 1 viedol za priaznivých poveternostných podmienok cestou na služobný zákrok spočívajúci v poskytnutí asistencie pri vykonaní domovej prehliadky ako vodič - L.. P. L. služobné osobné motorové vozidlo Policajného zboru značky F. Y., V.: Q.-XXXRV, kde v dôsledku prekročenia maximálnej povolenej rýchlosti, stanovenej v danom úseku na 70km/h, o viac ako 40km/h, nedostatočného sledovania situácie na cestnej premávke a neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam a povahe vozovky bez toho, aby sa v jeho jazdnom pruhu vyskytla nejaká prekážka, vplyvom ktorej by bol nútený vykonať zmenu smeru jazdy, čiastočne opustil s motorovým vozidlom v ľavotočivej zákrute vozovku vpravo za krajnicu až na obrubník, na to reagoval v snahe korigovať smer jazdy náhlym natočením volantu vľavo a brzdením, čo viedlo k vzniku a rozvoju bočného šmyku a prechodu ním vedeného motorového vozidla do protismeru, kde sa toto svojou ľavou prednou časťou čelne zrazilo s ľavou prednou časťou protiidúceho autobusu značky I. K., V.: R.-XXXFO, pričom po zrážke sa vozidlo otočilo okolo svojej osi s následkom vymrštenia oboch

členov posádky von z vozidla na vozovku, pričom vozidlo zostalo neprevrátené na vozovke, zatiaľ čo autobus prerazil zvodidlá a zišiel mimo vozovky do priekopy, čím bola spôsobná U.. L. A. polytrauma - poranenie viacerých častí tela, najmä hlavy, krku a hrudníka, v dôsledku ktorých na mieste zomrel. Uvedené vyplýva z Trestného rozkazu Okresného súdu Galanta č. k. 31T/117/2019-591 z 24.9.2019. Poisťovateľom motorového vozidla bol žalovaný 2/, a to na základe flotilovej poistenej zmluvy pre PZP zodpovednosti za škodu spôsobené prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXX č. p. P.-G.-XXXX/ XXXXXX-XXX uzatvorenou medzi žalovaným 1/ a 2/. U.. L. A. bol synom žalobcov 1/ a 2/ a bratom žalobkyne 3/. Hĺbka zásahu do súkromia žalobcovi 1/ až 3/ v dôsledku jeho smrti spočíva v tom, že si vzájomne pomáhali, mali medzi sebou vyvinuté silné rodinné väzby a vzájomne boli na seba naviazaní. Súkromný život žalobcov 1/ až 3/ bol zasiahnutý v takom rozsahu, že následky smrti ich milovanej osoby pretrvávajú doteraz. Uvedená skutočnosť bola preukázaná, okrem iného, aj výpoveďou svedkyne L.. Y. A. J. R. Š.. Z výpovede svedkyne, L.. Y. A., zistil, že svedkyňa je terapeutka žalobcu 1/ od roku 2016, bola oboznámená so situáciou v rodine, veľa sa rozprávali, cítila sa ako rodinný priateľ. Z jej výpovede vyplynulo, že potvrdila tú skutočnosť, že strata syna spôsobila u žalobcu 1/ ako aj u ostatných žalobcov obrovskú bolesť, prežívanie neznesiteľných pocitov úzkosti, traumy, zúfalstva, ktoré spôsobili najmä na strane žalobcu 1/ preukázateľne závažné zhoršenie jeho zdravotného stavu oproti stavu pred smrťou jeho syna a ďalšiu ujmu už aj tak podlomeného zdravia. Rodinný vzťah medzi zomrelým L. a rodičmi, sestrou bol hlboký a silný, spájal celú rodinu, pomáhal im. Z výpovede svedkyne R. Š. zistil, že svedkyňa je príbuzná žalobcov v 1/ až 3/ rade, nakoľko je sestrou žalobkyne 2/. Z jej výpovede vyplynulo, že rodinné vzťahy medzi zomrelým L. a rodičmi boli veľmi dobré. L. poskytoval najmä otcovi - žalobcovi 1/ aj materiálnu pomoc pri zariaďovaní cvičebných pomôcok a potrebných vecí, vybavoval rehabilitácie, pomáhal svojej sestre - žalobkyni 3/, najmä po jej rozvode, s jej dcérou. Žalobkyňa 2/ musela v súvislosti so smrťou syna vyhľadať aj odbornú pomoc. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že vzťahy medzi žalobcom 1/ a zomrelým synom L. boli vybudované na citovo silných rodinných väzbách, ktoré boli vyhodnotené ako nadštandardné. Zomrelý syn L. mal nezastupiteľné postavenie v živote jeho otca, čo bolo determinované jeho ťažkým zdravotným postihnutím, keď bol na fyzickú pomoc a aj morálnu podporu svojho syna pri prekonávaní jeho životných prekážok, ktoré mu jeho ťažké telesné postihnutie každodenne prinášalo, vo veľmi veľkej miere odkázaný. Zomrelý syn L. bol pre žalobcu 1/ jeho silnou a nikým nenahraditeľnou oporou, že sa mu vo voľnom čase veľa venoval, cvičil s ním, povzbudzoval ho, poskytoval mu osobnú asistenciu pri potrebných vyšetreniach, vozil ho vlastným autom do nemocníc, na masáže, rehabilitácie, liečenia. Vo vzťahu k žalobkyni 2/ vyplynulo, že k svojmu synovi L. prechovávala silnú materinskú lásku, že medzi nimi existovalo veľmi silné citové rodičovské puto, keď bola v telefonickom kontakte so svojím synom počas jeho pôsobenia v Q. takmer každý deň. Bol pre ňu, ako matku jedinou oporou a nenahraditeľnou pomocou pri zvládaní ťažkého zdravotného postihnutia jej manžela ako vozičkára, a že svojou láskavosťou, dobrotou a hlavne ochotnou pomáhať, jej dodával potrebnú energiu, silu a uľahčoval jej tak zvládať otcov ťažký zdravotný stav. Smrť vlastného syna považuje za najzávažnejšiu ujmu, aká ju mohla v jej živote postihnúť, táto strata spôsobila u nej takú obrovskú psychickú trvalú traumu, že u nej nastalo závažné poškodenie a trvalá ujma na zdraví, keď psychicky neuniesla tragickú smrť svojho syna a došlo u nej v priamej príčinnej súvislosti s touto utrpenou ujmou k závažnému trvalému duševnému ochoreniu a pridruženým zdravotným ťažkostiam, čo vyústilo k jej následnej invalidizácii a trvalým následkom, s ktorými bojuje dodnes. Vo vzťahu k žalobkyni 3/ vyplynulo, že stratu svojho brata pociťuje ako závažnú ujmu, pretože bol jej jediným súrodencom. Po rozvode jej manželstva, ako rozvedená matka žijúca sama so svojou dcérou F. v domácnosti u svojich rodičov, bola vo vysokej miere naviazaná na svojho brata, ktorý jediný ju vedel pochopiť, poskytnúť jej pocit ochrany, bezpečia a spolupatričnosti, mali veľmi pekný a dobrý súrodenecký vzťah, ktorý bol ešte viac umocnený prostredníctvom jej dcéry F.. Na svojho brata sa vždy v plnej miere mohla ako sestra po všetkých stránkach jej života spoľahnúť, zároveň aj jej dcéra F. stratila nielen vzácneho blízkeho človeka, ale je ochudobnená o možnosť mať prostredníctvom jeho potomkov svojich blízkych príbuzných. Po smrti brata sa jej život zmenil k horšiemu, navždy odišla jej jediná životná opora, že práce, ktoré robil zomrelý brat doma už nemá kto robiť, a na opateru otca v domácnosti ostali samé s matkou.

3. Na základe takto ustáleného skutkového stavu veci, s poukazom na § 11, § 13 Občianskeho zákonníka, dospel k záveru, že žalobe je potrebné v celom rozsahu vyhovieť. Poukázal na to, že základ nároku žalobcov 1/ až 3/ proti žalovanému 1/ je daný podľa § 420 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 427 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú, ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá. Zdôraznil, že U.. L. A. zomrel pri dopravnej nehode v súvislosti s plnením jeho

služobných povinností u žalovaného 1/. Základ nároku žalobcov 1/ až 3/ proti žalovanému 2/ je daný podľa § 15 ods. 1, § 4 ods. 2 a) zákona o PZP, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zodpovednosť vodiča motorového vozidla, ktorým bola spôsobená nehoda, bolo poistené u žalovaného 2/. V tejto súvislosti odkázal aj na rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod č. 61/2018, v zmysle ktorého škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Poukázal aj na znenie smernice Rady č. 72/166/EHS, č. 90/232/EHS a č. 2000/26/ES, podľa ktorých členské štáty sú povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potenciálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistenia nezostali neuhradené. To vyplýva i z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ z 24.10.2013 (C-22/12), podľa ktorého povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. Námietku žalovaného 1/ a 2/ ohľadom premlčania vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd poukazuje na rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod č. 58/2014, v zmysle ktorého právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni kedy k takému zásahu došlo. K vzniku ujmy na strane žalobcov 1/ až 3/ došlo dňa 24.5.2018, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 29.3.20210, teda v trojročnej premlčacej dobe. Vo vzťahu k priznanej výške nemajetkovej ujmy poukázal na svoju diskrečnú právomoc v zmysle § 13 ods. 3 OZ, pričom zdôraznil, že právo na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je právom sudcovským a závisí od úvahy súdu. V tom to smere poukázal na skutkové zistenia vyplývajúce z výsluchu žalobcov 1/ až 3/ a svedkýň v tomto konaní. Závažnosť vzniknutej ujmy žalobcov 1/ až 3/ a jej dôsledky mal riadne preukázané výsledkami vykonaného dokazovania. Smrťou blízkeho príbuzného došlo k nenávratnej deštrukcii dovtedajších osobných a rodinných vzťahov a vzhľadom na intenzitu tohto zásahu a jeho nenapraviteľné následky je morálne zadosťučinenie nepostačujúce, v dôsledku čoho žalobcom 1/ až 3/ patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že nárok žalobcov 1/ až 3/ je čo do základu a čo do výšky dôvodný, a preto žalobe vyhovel. Napokon poukázal na to, že nakoľko žalovaný 1/ je prevádzkovateľom motorového vozidla (má v správe motorové vozidlo) a žalovaný 2/ je poisťovňa, v ktorej bolo motorové vozidlo poistené, ide o tzv. nepravú záväzkovú solidaritu, t. j. je zrejmé, že v danom prípade existuje spoločný záväzkový vzťah, ktorý však spočíva na základe rôznych samostatných právnych titulov, a preto žalovaných na náhradu nemajetkovej ujmy zaviazal tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobcom 1/ až 3/, ktorí mali v konaní úspech priznal proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 1/, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V nadväznosti na konštatovanie súdu prvej inštancie, že základ nároku žalobcov 1/ až 3/ je daný podľa § 420 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 427 ods. 2 OZ, v spojení s § 13 OZ, nakoľko U.. L. A. zomrel pri dopravnej nehode v súvislosti s plnením jeho služobných povinností u žalovaného 1/, v prvom rade uviedol, že chápe, že strata blízkej osoby je extrémnym zásahom do osobných a rodinných vzťahov a tiež sa stotožňuje s názorom žalobcov, že stratu blízkej osoby, nedokáže nič nahradiť, avšak zotrváva na svojom právnom názore, ktorý prezentoval v konaní, teda na názore, že nakoľko smrť syna žalobcov 1/ a 2/ zavinila fyzická osoba, v prípade nemajetkovej ujmy nemožno analogicky aplikovať ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože toto ustanovenie predpokladá vznik škody, ktorú však treba odlišovať od nároku na nemajetkovú ujmu podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené je použitie princípu objektívnej zodpovednosti za škodu v tomto prípade vylúčené. Ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka jednoznačne používajú pojem "škoda", ktorý však nie je obsahovo ani pojmovo totožný s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý vzniká zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby, preto použitie týchto ustanovení s odkazom na § 13 Občianskeho zákonníka nie

je opodstatnené. Podobný názor vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 30.05.2019, sp. zn. 5Cdo 132/2018, v ktorom poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo 176/2012 zo dňa 26. septembra 2013, v ktorom bolo uvedené, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ako aj to, že nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti sú podľa platnej právnej úpravy pojmovo odlišné od nárokov na náhradu škody. Platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a právom na náhradu škody. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od toho, právo na náhradu škody je právo majetkovej povahy, ktoré môže patriť tak fyzickej ako aj právnickej osobe a nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu. V občianskoprávnych vzťahoch sa uplatňuje zásada, v zmysle ktorej za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil; v prípade škody spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420 aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka). Z tejto zásady existujú v občianskoprávnych vzťahoch výnimky len v prípadoch výslovne uvedených v zákone (viď. napr. § 422 a 427 Občianskeho zákonníka). To ale neplatí v odlišných právnych vzťahoch a v pôsobnosti iných zákonov; neplatí to medziiným ani vtedy, keď ide o ochranu osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) a pôvodcom zásahu je právnická osoba - štátny orgán (orgán verejnej moci), konkrétnym konaním ktorého malo dôjsť k zásahu do osobnosti. Zdôraznil, že nie je osobou, ktorá by priamo či nepriamo spôsobila neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov, od ktorého si v žalobe uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, na vzniku zásahu do osobnostných práv žalobcov sa nijako nepodieľal a pri nárokoch podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka neplatí princíp objektívnej zodpovednosti, ktorý by zakladal jeho legitimáciu v tomto konaní, s ohľadom na konštatovanie v trestom rozkaze, v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR, ktorý bol prezentovaný vo vyššie uvedenom rozhodnutí. V súvislosti s odôvodnením výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy súdom prvej inštancie upriamil pozornosť na právnu teóriu, z ktorej vyplýva, že jedným zo základných kritérií podstatných pre posúdenie nemajetkovej ujmy je miera intenzity vzťahu medzi primárnou a sekundárnou obeťou protiprávneho zásahu. Intenzita závisí od blízkosti, od kvality ich vzájomného vzťahu, ktorý medzi nimi v čase pred zásahom existoval a ktorý bol náhle pretrhnutý. Vzhľadom k čisto subjektívnemu charakteru tejto kategórie, ktorá je len ťažko preukázateľná, sa musí existencia a kvalita vzťahu vyvodiť z objektivizovaných okolností. Za východisko pri uvažovaní o intenzite vzťahu sa často používa formálny príbuzenský vzťah. Vychádza sa od najbližších vzťahov medzi manželmi alebo partnermi, medzi rodičmi a deťmi a potom intenzita vzťahov štandardne postupne klesá (súrodenecké vzťahy, vzťahy medzi starými rodičmi a vnúčatami atď.). Sekundárna obeť je akákoľvek osoba, odlišná od primárneho (priameho) poškodeného, ktorá je oprávnená požadovať náhradu za utrpenú nemajetkovú ujmu. Sekundárna obeť, blízka osoba, je osoba, kto stojí primárnej obeti najbližšie a ktorá je jej smrťou najviac postihnutá. Pojem blízka osoba je potrebné odlíšiť od pojmu rodinný príslušník, pretože aj medzi rodinnými príslušníkmi nemusí existovať vzťah blízkosti a potrebná citová väzba. Pojem blízka osoba je potrebné chápať v súlade so skutočnými životnými vzťahmi medzi primárne a sekundárne poškodenou osobou. Úzka blízkosť vzťahu vyjadruje, že sekundárnou obeťou môže byť len úzky okruh subjektov, ktoré utrpeli v dôsledku smrti psychickú ujmu (psychické utrpenie). Blízkosť vzťahu medzi sekundárnou a primárnou obeťou je nevyhnutné posúdiť vo vzájomnej súvislosti na základe objektívnych kritérií (napr. formálna a reálna príslušnosť k rodine, existencia spoločnej domácnosti, vzťahy starostlivosti a opatrovania, pravidelný kontakt a pod.). Vo vzťahu k žalobkyni 3/ však v súlade s právnou teóriou ako aj judikatúrou zastáva názor, že "bežný dobrý súrodenecký vzťah", nepostačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Pri dospelých súrodeneckých vzťahoch sa napríklad skúma či súrodenci nežijú oddelene príliš dlho a ich vzájomné vzťahy z tohto dôvodu neochladli. Pri dospelých súrodencoch vychádza zahraničná judikatúra z neexistencie blízkeho vzťahu a náhradu nemajetkovej ujmy ako sekundárnym obetiam priznáva iba v celkom výnimočných prípadoch, ak súrodenec takúto blízkosť vzťahu preukáže - bežný dobrý súrodenecký vzťah nepostačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy (ani strata jediného súrodenca a pravidelný kontakt medzi súrodencami nemusí postačovať, význam však môže mať, ak súrodenci žijú v bezprostrednej blízkosti, majú prakticky každodenný kontakt medzi sebou, pravidelne trávia spolu dovolenky alebo voľnočasové aktivity a pod.). Zahraničná judikatúra zdôrazňuje, že nedospelým súrodencom sa blízky vzťah podarí preukázať jednoduchšie ako súrodencom dospelým. Opätovne tiež v tejto súvislosti zdôraznil, že pozostalým po zomrelom U.. L. A. boli priznané dávky podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, konkrétne úmrtné (žalobcom 1/ a 2/), pohrebné (žalobkyni 2/) a zvýšené jednorazové odškodnenie pozostalých (žalobcom 1/ a 2/), čo nie je sporné. Uviedol tiež, že už v konaní poukázal na rozhodnutia, konania v ktorých bola priznaná náhrada v nižšej sume ako v tomto konaní. Upriamil pozornosť aj

na ďalšie rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.03.2022, pod sp. zn. 16C/22/2021. V citovanom rozhodnutí súd konštatoval: "Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určovaná základnými zákonnými kritériami a to závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo, pričom za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Len subjektívne pocity nie sú rozhodujúce, keď podstatné je i objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase, v tej istej situácii vnímala aj každá iná fyzická osoba. Kvantifikácia "odškodnenia" nemajetkovej ujmy neznamená bezhraničnú neobmedzenosť. Je potrebné vychádzať z individuálnych okolností prípadu a stretu práv postihnutej osoby a osoby, ktorá spôsobila neoprávnený zásah. ... Primeranosť zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu znamená, že nemôže ísť o zneužívanie tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Výška uplatneného zadosťučinenia, nemajetkovej ujmy teda musí byť primeraná, ... Primeranosť zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu znamená, že nemôže ísť o zneužívanie tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Výška uplatneného zadosťučinenia, nemajetkovej ujmy teda musí byť primeraná, aby sa dosiahol účel kompenzácie. Výška nemajetkovej ujmy priznaná žalobkyni v prejednávanej veci podľa názoru súdu predstavuje štandardnú kompenzáciu zmiernenia ujmy žalobkyne - družke ... súd teda dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy pre žalobcu vo výške 12.000 eur je primeraná k závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva žalobcu došlo a tiež z hľadiska zachovania princípu primeranosti a proporcionality." Rovnako poukázal aj na ďalšie rozhodnutia a hlavne na výšku nemajetkovej ujmy, ktorá bola priznaná súdmi pri smrti blízkej osoby, konkrétne rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.03.2011, sp. zn. 11Co/90/2010, kde otcovi a matke priznaná nemajetková ujma každému vo výške 15.000 eur, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 29.6.2016, sp. zn. 10Co/566/2015, kde manželovi a dieťaťu bola priznaná nemajetková ujma každému vo výške 8.000 eur, rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 16C/6/2020-114 zo dňa 14.septembra 2020, kde bola priznaná pozostalej manželke nemajetková ujma vo výške 15.000 eur, rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 16C/53/2019-242 zo dňa 12. októbra 2020 o priznaní nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur manželke ako pozostalej obete dopravnej nehody, rozsudok Okresného súdu v Nitre zo dňa 15.5.2006, pod sp. zn. 10C 142/2002, ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy (za smrť dcéry následkom dopravnej nehody) vo výške 200 000 Sk (6.638,78 EUR), pričom v odôvodnení okrem iného uviedol: "....vzhľadom na veľmi intenzívny zásah do súkromia a spôsobenú citovú ujmu je požadovaný nárok žalobkyne primeraný." Ďalším prípadom je prípad trestného činu spáchaného z rasových dôvodov vykonaný obzvlášť brutálnym spôsobom, kedy bola žalobkyni z titulu vzniknutej nemajetkovej ujmy priznaná suma 100 000 Sk (3.319,39 eura) a z titulu vzniknutej nemajetkovej ujmy práva na ochranu osobnosti jej syna suma 200 000 Sk. Celková suma, ktorá bola žalobkyni priznaná činí sumu 9 958,18 eura (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C 818/96 potvrdený Krajským súdom v Banskej Bystrici). Taktiež odkázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 206/2015 zo dňa 29. apríla 2015 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Nitra v konaní sp. zn. 8C/41/2012 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, manželky a matky každému vo výške 10.000 eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 646/2015 zo dňa 29. apríla 2015 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Topoľčany v konaní sp. zn. 5C/351/2013 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, matky každému vo výške 10.000 eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11. októbra 2016 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Prievidza v konaní sp. zn. 7C/69/2011 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, manžela a otca a to pozostalej manželke 17.000 eur a pozostalým deťom každému 4.500 eur, pričom Krajský súd v Trnave v konaní sp. zn. 11Co/90/2010 priznal pozostalému otcovi a matke každému 15.000 eur. Z citovaných rozhodnutí (ako aj z rozhodnutí na ktoré poukázal už vo svojich písomných vyjadreniach) jednoznačne vyplýva, že aj keď zákon neudáva limity, súdy v obdobných (vo vyššie uvedených veciach) priznali nemajetkovú ujmu v oveľa nižšej výške aká bola priznaná súdom prvej inštancie jednotlivým žalobcom. V otázke preukázania (primeranosti) výšky nemajetkovej ujmy je teda rozhodujúcim kritériom nielen miera zásahu do osobnostných práv žalobcov, ale predovšetkým vplyv tohto zásahu na doterajší život žalobcov vzhľadom na ich ekonomické, rodinné a sociálne pomery. Podľa neho nevyhnutné skúmať (preukazovať) situáciu, v akej sa nachádzali žalobcovia pred a po tragickej udalosti, prípadne aký mala tragická udalosť na žalobcov vplyv (predovšetkým) v objektívne merateľnej oblasti (napr. vzhľadom na ekonomické pomery žalobcov), od čoho možno dospieť k záverom, do akej miery boli žalobcovia pred tragickou udalosťou závislí od nebohého. Zastáva názor, že výška nemajetkovej ujmy, ktorú priznal súd žalobcom je neprimeraná, pretože žalobcovia nepreukázali ani ekonomickú závislosť od nebohého. Žalobkyňa 3/ naviac preukázala iba "bežný dobrý

súrodenecký vzťah", čo v súlade s právnou teóriou ako aj judikatúrou nepostačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Napadnuté rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné pre absenciu základných náležitostí presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, čo zakladá inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 220 ods. 2 C.s.p. a absencia jasného a zrozumiteľného odôvodnenia vedie k neúplnosti, nepresvedčivosti a nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a vedie k porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces priznaných čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. S poukazom na uvedené žiadal odvolaniu vyhovieť.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaný 2/, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo ho zmeniť tak, že prehodnotí (zníži) výšku priznanej náhrady nemajetkovej v súlade s jeho odvolaním. Odvolanie odôvodnil tým, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súdne konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že vady konania vymedzené v § 365 ods. 1 písm. b), d) C.s.p. nepochybne predstavujú porušenie základného práva na spravodlivý proces, pričom toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorých treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. V danej veci je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nedostatočné v tej miere, že nedáva uspokojivé odpovede na niektoré rozhodujúce relevantné otázky súvisiace s predmetom tohto sporu a rovnako dostatočne nereaguje na jeho argumentáciu a výhrady voči rozsudku smerujú k tomu, že súd nedostatočne zdôvodnil priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, dostatočným resp. žiadnym spôsobom nereagoval na jeho procesnú obranu vo vzťahu k výške (sume) žalobcami požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy ani sa nevyjadril k argumentácii týkajúcej sa kritérií pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy a otázke jej primeranosti.Za nesprávne posúdenú súdom považuje aj samotnú otázku výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Podanou žalobou sa žalobca 1/ (otec zosnulého) domáha voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 35.000 eur, žalobkyňa 2/ (matka zosnulého) sa domáha voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur a žalobkyňa 3/ (plnoletá sestra zosnulého) sa domáha voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur. Súd prvej inštancie plne vyhovel žalobe, t.j. prísudky priznané žalobcom predstavujú celú žalovanú sumu. Čo sa týka zdôvodnenia priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy, súdne rozhodnutie obsahuje k tomuto jeden bod, čo však neprestavuje dostatočné odôvodnenie, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné (čím sa mu zároveň odníma možnosť substancovane oponovať dôvodom pre takúto výšku priznanej náhrady) a priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považuje za neprimerane vysokú. Uvedenú časť odôvodnenia rozsudku je možné vnímať ako dostatočnú vo vzťahu k samotnej skutočnosti priznania náhrady v peniazoch, nie však už k odôvodneniu jej výšky. Nepopiera, že súd má pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy právo voľnej úvahy, avšak táto nie je neobmedzená a mala by byť spravodlivá pre všetky strany sporu a zohľadniť všetky skutočnosti, ktoré vyplynú z dokazovania v spore, pričom súd má tiež uvážiť, či požadovaná výška náhrady je primeraná vzhľadom na recentnú resp. prevažujúcu rozhodovaciu prax súdov SR. V sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch výšku peňažného zadosťučinenia určuje súd, avšak pri zdôvodnení jej výšky nemôže odkazovať iba a výlučne na svoju voľnú úvahu tak, ako by pre túto neplatili žiadne princípy. Zo strany súdu totiž nemôže ísť o svojvôľu. Súd v napadnutom rozsudku nijako nereflektoval na požiadavku, aby sa zohľadnila súdna prax v obdobných prípadoch, čo je požiadavka plne legitímna so zreteľom na princíp právnej istoty a túto argumentáciu žalovaného 2/ vôbec nespomína. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti a podľa jeho názoru sa nedá považovať za súladné s princípom spravodlivosti, aby sa priznaná suma vymykala rozhodovacej praxi v obdobných prípadoch. Taktiež pri rozhodovaní o výške náhrady musí byť zachovaný princíp primeranosti a proporcionality a súd by mal porovnať výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznanej v iných obdobných veciach, pričom priznaná výška nemajetkovej ujmy nemusí byť rovnaká ale nesmie byť zjavne neprimeraná. Súd prvej inštancie však v odôvodnení rozsudku nespomína vo vzťahu k výške priznanej náhrady žiadnu judikatúru, ani kritériá, či princípy pre stanovenie jej výšky. V tejto súvislosti dal do pozornosti, že počas sporu poukazoval príkladmo na tieto rozhodnutia ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých: Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 14Co/339/2011 - smrť syna pri

dopravnej nehode- 8.600,-Eur (matka), 8.600,-Eur (otec), Rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp.zn. 9Co/56/2019 -smrť syna pri dopravnej nehode - 7.500,-Eur (matka), 7.500,-Eur (otec), Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 14Co/332/2007, v spojení s NS SR, sp.zn. lCdo/77/2009 - smrť syna/brata -6.638,78,-Eur (otec), 6.638,78,-Eur (matka), 6.638,78,-Eur (sestra), Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp.zn. 9Co/181/2009, sp.zn. 9Co/182/2009 v spojení s rozhodnutím NS SR, sp.zn. 2Cdo/164/2011- smrť syna/brata pri dopravnej nehode - 4,979,08,-Eur (otec), 3.319,39,-Eur (matka), 2.489,54,-Eur (sestra), Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn.2Co/110/2017 v spojení s rozhodnutím NS SR, 7Cdo/154/2018 - smrť syna/brata pri dopravnej nehode - 5.000,-Eur (matka), 4.000,- Eur(brat), Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci B. c/a Slovenská republika priznal U.. B.- matke peňažnú náhradu vo výške 25000,-Eur, keď p. B. prišla o svoje dve maloleté deti vo veku 1 a 5 rokov po tom ako ich otec násilne usmrtil a následne spáchal samovraždu). V uvedenom prípade išlo o absolútnu deštrukciu rodinného života, emocionálnych vzťahov a šokujúcu mieru sprievodných okolností. Z toho dôvodu je toto rozhodnutie významné pre porovnanie pri akomkoľvek priznaní nemajetkovej ujmy. Na pojednávaní naviac poukázal na to, že družke zosnulého bolo právoplatne priznaných 12.000 eur ako náhrada nemajetkovej ujmy v konaní na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 16C/22/2021, teda suma nižšia než jednotliví žalobcovia (rodičia a sestra) v tomto konaní požadujú, pričom v čase úmrtia (v zmysle odôvodnenia rozsudku z 10.3.2022, sp. zn. 16C/22/2021) žalobkyňa ako družka tvorila s nebohým viacročný fungujúci partnerský vzťah, zdieľali spoločnú domácnosť, spoločne hospodárili a plánovali spoločnú budúcnosť; po smrti partnera bola žalobkyňa v existenčných problémoch, mala byt a musela platiť hypotéku a tiež uviedla, že po smrti partnera navštevovala psychologičku. Aj v tejto súvislosti sa potom javí priznaná výška pre rodičov a sestru zosnulého, ktorí nežili v spoločnej domácnosti so zosnulým a teda (odvodzujúc z tejto skutočnosti) nemohli byť na neho odkázaní pri každodennom bežnom živote, pričom z dokazovania nevyplynula ani finančná závislosť, ako neprimerane vysoká. Podotkol, že aj žalovaný 1/ vo vzťahu k požadovanej výške náhrady nemajetkovej ujmy poukazoval na súdne rozhodnutia. Žalujúca strana síce taktiež poukazovala na súdne rozhodnutia, avšak časť z nich sa týkala pochybení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, jedno predstavovalo rozhodnutie z dôvodu nezákonného trestného stíhania čo nepovažuje za prípady obdobné prejednávanej veci (t.j. smrť pri dopravnej nehode). Poukaz na nález Ústavného súdu ČR, považuje za nenáležitý, nakoľko ide o judikatúru iného štátu, a teda vychádzajúcu z iného právneho prostredia. Žalujúcou stranou uvádzané rozhodnutie s najvyššími priznanými sumami v dôsledku úmrtia pri dopravnej nehode (KS Trenčín 6Co/810/2014) sa vzťahovalo na smrť manželky a zároveň matky neplnoletých detí, kde žalobcom bol vdovec s dvoma deťmi a nehodu spôsobil vodič pod vplyvom alkoholu, čo je taktiež nepodobné prejednávanej veci, pričom priznané sumy presiahli v danom prípade aktuálne najčastejšie (prevažujúco) priznávané čiastky manželovi a deťom. Niektoré zo zostávajúcich rozhodnutí, ktoré žalujúca strana vo svojej písomnej argumentácii uviedla, priznali menšie prísudky než v tomto prípade priznal prvostupňový súd (KS Trnava z 13.11.2013 sp.zn. 24Co 479/2012; KS BA z 20.2.2013 sp.zn. 4Co 470/2011; KS Žilina z 27.11.2018 sp.zn. 5Co 255/2018). V jednom prípade (KS Nitra, 8Co/315/2017 z 14.3.2019) ide dokonca o zrušujúce rozhodnutie na odvolanie žalovaného (t.j. nešlo o právoplatné prísudky). K ostatným rozhodnutiam uvádzaným žalobcami uviedol, že v rozsudku KS v Košiciach, sp. zn. 5Co/211/2016, bolo podľa právneho zástupcu žalobcov priznaných 30.000 eur rodičom zosnulého a 15.000 eur sestre, ktorá nežila so zosnulým v spoločnej domácnosti - naopak z odôvodnenia vyplýva, že sestra aj s rodičmi tvorili so zosnulým spoločnú domácnosť; rozsudok NS SR sp.zn 7Cdo/170/2016 (odmietajúci dovolanie) sa týkal prípadu, kde zosnulý (ktorý nastúpil do posledného ročníka a mal maturovať) žil s rodičmi a maloletými súrodencami v spoločnej domácnosti. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v rámci použitia princípu proporcionality by mal súd porovnať výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznanej v iných obdobných veciach, pričom má za to, že je potrebné vziať do úvahy najmä aktuálnu súdnu prax a prevažujúce prísudky. V tejto súvislosti odkázal na relatívne aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Bratislave vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy priznanej rodičom a plnoletým súrodencom dospelého zosnulého, v rámci ktorej potvrdzujúcim rozsudkom KS Bratislava sp.zn. 7Co/130/2020 z 29.09.2021 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy žalobcom každému po 16.500 eur, pričom žalobcami boli rodičia 22 ročného zosnulého syna žijúceho s nimi v spoločnej domácnosti, ktorý poskytoval starostlivosť svojej starej matke, čím bolo umožnené žalobcovi 1/ pracovať v zahraničí, potvrdzujúcim rozsudkom KS Bratislava sp. zn. 8Co/38/2021 z 25.01.2022 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy viacerým žalobcom, okrem iného matke zosnulého (žalobkyňa v 4.rade) a jeho sestrám (žalobkyne v 5.a 6.rade), pričom zosnulý bol v čase nehody 38 ročný (vodič - vinník dopravnej nehody bol pod vplyvom alkoholu, zosnulý bol spolujazdec), zosnulý mal svoju rodinu (manželku a maloleté deti, ktorí boli taktiež žalobcami) súd priznal matke zosnulého sumu 6.000 eur a sestrám po 3.000 eur rozsudkom KS Bratislava z 21.10.2020

sp. zn. 4Co/91/2020 bol potvrdený prísudok 8.000 eur pre dospelú (36 rokov) sestru zosnulej, ktorá bola jej jediný súrodenec; žalobkyňa so zosnulou nežila v spoločnej domácnosti, ale prvostupňový súd posudzoval intenzitu vzťahu a tiež uzavrel že smrť sestry žalobkyňu hlboko zranila (krajský súd prvostupňový rozsudok potvrdil). Uviedol, že po oboznámení s problematikou je zrejmé, že súdy pri rozhodovaní o výške náhrady berú do úvahy nielen príbuzenský stupeň medzi zosnulým a žalobcami, ale aj reálnu intenzitu vzťahov, vek zosnulého v čase nehody a vek pozostalých (resp. maloletosť/ plnoletosť), finančnú alebo inú odkázanosť a tiež spolužitie vo forme spoločnej domácnosti ako aj okolnosti samotnej nehody a okolnosti na strane vinníka a tiež prípadnú inú poskytnutú satisfakciu. Na základe svojich skúseností má za to, že v tomto spore sumy priznané súdom prvého stupňa (rodičom a sestre plnoletého zosnulého) presahujú dokonca sumy spravidla priznávané maloletým deťom zosnulého a so zreteľom na doteraz zistené okolnosti by boli adekvátne rozhodovacej praxi súdov nižšie priznané sumy, pričom pri žalobkyni 3/ (dospelá sestra zosnulého) nepostačuje preukázať jej príbuzenský vzťah, ktorý automaticky nezakladá právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ale zamerať sa na povahu a intenzitu vzťahu so zosnulým dospelým bratom, teda či išlo o bežný súrodenecký vzťah dospelých súrodencov. Za nesprávne považuje žalovaný 2/ aj to, že sa súd nijako nevysporiadal s ďalšou argumentáciou žalovaných, kde poukazovali na to, že žalobca 1/ a žalobca 2/ obdržali od žalovaného zvýšené jednorazové odškodnenie pozostalých v zmysle zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, a to pre každého 9.907,75 eur, ktoré má podľa neho taktiež satisfakčnú funkciu (je odškodnením v nemajetkovej sfére, hoci jeho výška sa odvíja od služobného platu zosnulého). Ide o špeciálnu situáciu, kde (v dôsledku služobného úrazu) je plnenie pozostalým pre prípad smrti blízkeho upravené zákonom a súd by sa mal vysporiadať s tým, či a aký dopad má táto okolnosť na samotné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a/alebo jej výšku. S poukazom na uvedené žiadal odvolaniu vyhovieť.

6. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že sa nestotožňujú s jeho tvrdením, že sú dané dôvody odvolania v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p., teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V nadväznosti na námietku žalovaného 1/, že prvostupňový súd údajne nesprávne právne posúdil vec, keď mal podľa jeho názoru nesprávne aplikovať vo vzťahu k jeho pasívnej legitimácii v súdnom konaní ustanovenie § 420 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 427 ods. 2 OZ, konštatovali, že prvostupňový súd správne posúdil otázku pasívnej legitimácie žalovaného 1/, a teda jeho zodpovednosť za zásah do ich osobnostných práv (pričom plne odkázali na ich právnu argumentáciu a zdôvodnenie uvádzané už v ich žalobe, ako aj vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/ zo dňa 21.06.2021, s ktorou sa plne stotožnil aj prvostupňový súd v odvolaním napadnutom rozhodnutí. Preto žalobcovia majú za to, že táto argumentácia žalovaného 1/ je nesprávna, zmätočná, a právne nedôvodná. Nesúhlasili s tvrdením žalovaného, že žalobkyňa 3/ preukázala iba "bežný dobrý súrodenecký vzťah", čo v súlade s právnou teóriou ako aj judikatúrou, to nepostačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Takéto tvrdenie totiž nemá oporu vo vykonanom dokazovaní prvostupňovým súdom, nakoľko aj prvostupňový súd v napadnutom rozsudku vychádzal pri svojom rozhodnutí o priznaní nároku na nemajetkovú ujmu jednak zo samotných skutkových tvrdení žalobkyne 3/ v podanej žalobe a ňou predložených listinných dôkazov, ako aj z výpovede žalobkyne 3/ na pojednávaní, z výpovedí ostatných žalobcov 1/ a 2/ a aj zo svedeckých výpovedí svedkov p. A. J. U.. Š.. Žalovaný 1/ skutkové tvrdenia žalobkyne 3/ ako strany sporu v priebehu konania ničím nerozporoval, žalobkyňou 3/ uvádzané tvrdenia o jej veľmi blízkom súrodeneckom vzťahu s nebohým bratom (t.j. že stratu svojho brata pociťuje ako závažnú ujmu ktorá ju zranila, pretože zomrelý brat L. bol jej jediným súrodencom, že po rozvode jej manželstva, ako rozvedená matka žijúca sama so svojou dcérou F. v domácnosti u svojich rodičov, bola vo vysokej miere naviazaná na svojho brata, ktorý jediný ju vedel pochopiť, poskytnúť jej pocit ochrany, bezpečia a spolupatričnosti, že s bratom mali veľmi pekný a dobrý súrodenecký vzťah, ktorý bol ešte viac umocnený prostredníctvom jej dcéry F., ktorá uja L. veľmi ľúbila, poskytoval jej opateru, výchovu a lásku, obetujúc pre ňu svoj voľný čas, že na svojho brata sa vždy v plnej miere mohla ako sestra po všetkých stránkach života spoľahnúť, že po jeho smrti si uvedomila, že je už nenávratne stratený ich spoločný súrodenecký život, a že už nikdy nebude možné ďalej rozvíjať žiadne súrodenecké väzby a napĺňať tak prostredníctvom nich svoju vlastnú osobnosť, že jej dcéra F. smrťou jej brata L. stratila nielen vzácneho blízkeho človeka, ale je ochudobnená o možnosť mať prostredníctvom jeho potomkov svojich blízkych príbuzných, že jej život sa po smrti brata zmenil k horšiemu, že navždy odišla jej jediná životná opora, že práce, ktoré robil zomrelý brat doma už nemá kto robiť, a na opateru otca v domácnosti ostali samé s matkou)

nespochybnil, nepoprel, a preto tieto skutočnosti nemal prvostupňový súd za sporné, v odôvodnení rozhodnutia sa na ne odvoláva, z čoho jednoznačne vyplýva, že súd ich považoval z jej strany za preukázané a tento odvolací dôvod preto nie je daný. V súvislosti s námietkami žalovaného 1/ ohľadne výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy poukázali na to, že pokiaľ žalovaný dôvodí porovnávaním výšky nemajetkovej ujmy priznanej družke následkom smrti nebohého L. poukazom na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I., zo dňa 10.03.2022, sp. zn. 16C/22/2021, v ktorom jej súd priznal nemajetkovú ujmu (iba) vo výške 12 000 eur, tento prostriedok procesnej obrany žalovaný produkoval až v odvolacom konaní, kedy už nie je z jeho strany možné použiť s poukazom na ust. § 366 C.s.p., pričom v podanom odvolaní zároveň žalovaný netvrdil, a teda ani nepreukazoval, že by ho bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d/ C.s.p.) a preto na tento prostriedok procesnej obrany odvolací súd už neprihliada. V nadväznosti na žalovaným odkazované rozhodnutia súdov SR a na nižšiu výšku nemajetkovej ujmy nimi priznanej pri smrti blízkej osoby než bola priznaná žalobcom (KS Trnava 11Co/90/2010; KS Trnava 10Co/566/2015; OS Nitra 10C 142/2002), na ktoré poukazoval v prvostupňovom konaní, zdôraznili, že túto argumentáciu žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie namietli a považovali ju voči nim za čisto formalistickú a absolútne neadekvátnu, pretože výšku ich náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je nevyhnutne potrebné starostlivo odvíjať od okolností ich konkrétneho prípadu, individuálne skutkovo opísaného v podanej žalobe, čo vylučuje automatické (t.j. paušálne) preberanie výšky tejto náhrady z iných súdnych rozhodnutí, bez podrobného poznania špecifických okolností konkrétneho prípadu na strane žalobcov a že v ním vymenovaných predmetných súdnych rozhodnutiach nešlo vôbec o rovnaké (resp. porovnateľné) skutkové okolnosti: napr. stupeň závažnosti a intenzity následkov ujmy, príbuzenstvo medzi zomrelým a pozostalým, porovnateľná výška ich veku v čase ujmy, ich špecifických sociálnych, spoločenských a ekonomických statusov a daností pred a v čase vzniku ujmy, ich vzájomnej odkázanosti, existencia prípadnej spoluviny poškodeného zomrelého a pod., ako kritériá, zohrávajúce podstatnú úlohu pre určenie spravodlivej výšky náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcov. Žalobcovia odmietli a naďalej odmietajú žalovaným I. uvádzané rozhodnutia, voči nim ako za neadekvátne pre výšku náhrady ich nemajetkovej ujmy, a to s poukazom, že išlo o prípady štandardnej závažnosti, ako aj z dôvodu ich časovej neaktuálnosti (ide v nich o veľký časový posun od vzniku zásahu do osobnostných práv, až o desiatky a viac rokov spätne od smrti neb. L.): 1/ rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 11Co/90/2010, zo dňa 16.03.2011, otcovi a matke bola priznaná nemajetková ujma každému vo výške 15.000,- EUR - ujma vznikla v r. 2007! a nebohá vbehla do jazdnej dráhy, v čase dopravnej nehody mala v krvi zistený alkohol, a to 0,59 ‰, žalovaným 1/ uvádzaný rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 10Co/566/2015, zo dňa 29.06.2016, manželovi a dieťaťu bola priznaná nemajetková ujma každému vo výške 8.000,- EUR- ujma vznikla v r. 2010 !; žalovaným 1/ uvádzaný rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 7C/256/2011, zo dňa 29.01.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č. k. 8C/264/2013, zo dňa 28.10.2013, maloletému dieťaťu bola priznaná nemajetková ujma vo výške 23.000,- EUR, manželke bola priznaná nemajetková ujma vo výške 20.000,- EUR a rodičom bola priznaná nemajetková ujma každému vo výške 10.000,- EUR. - ujma vznikla v r. 2010 !; žalovaným 1/ uvádzaný rozsudok Okresného súdu v Nitre zo dňa 15.05.2006 v konaní pod sp. zn. 10C 142/2002, ktorým súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy (za smrť dcéry následkom dopravnej nehody) vo výške 200.000,- Sk (6.638,78 EUR), pričom v odôvodnení okrem iného uviedol: "....vzhľadom na veľmi intenzívny zásah do súkromia a spôsobenú citovú ujmu je požadovaný nárok žalobkyne primeraný."- ujma nastala pred r. 2000 ! žalovaným 1/ uvádzaný prípad trestného činu spáchaného z rasových dôvodov vykonaný obzvlášť brutálnym spôsobom, kedy bola žalobkyni z titulu vzniknutej nemajetkovej ujmy priznaná suma 100.000,- Sk (3.319,39 EUR) a z titulu vzniknutej nemajetkovej ujmy práva na ochranu osobnosti jej syna suma 200.000,- Sk (6.638,78 EUR). Celková suma, ktorá bola žalobkyni priznaná činí 9 sumu 9 958,18 eur (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní pod sp. zn. 7C 818/96, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Banskej Bystrici) - ujma nastala v r. 1995 !. V konaní pritom namietali, žalovaný 1/ zámerne a účelovo vybral práve rozhodnutia súdov s najnižšími výškami priznanej nemajetkovej ujmy z dávnej minulosti, a poukázali na to, že v rozhodovacej praxi súdov SR prišlo k zásadnému posunu, keď súdy začali žalobcom pri tak závažnej ujme, akou bola smrť blízkej osoby priznávať spravodlivejšie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ako tomu bolo v minulosti, pričom sami poukázali na rozhodnutia súdov s priznaním oveľa vyšších súm nemajetkovej ujmy tak v obdobných, ako aj v iných veciach. Preto žalobcovia majú za to, že odvolacia argumentácia žalovaného 1/ nie je spôsobilá spochybniť správnosť záveru súdu prvej inštancie v súvislosti s primeranosťou výšky priznanej nemajetkovej ujmy žalobcom. Pokiaľ žalovaný však produkuje v odvolaní ďalšie dôkazy poukazom na rozhodnutia súdov: OS BA I. 16C/6/2020,ÚS SR 206/2015; ÚS 646/2015; ÚS SR 666/2016, namietajú že ide zjavne o prostriedok procesnej obrany, ktorý nie je možné ním v odvolaní použiť s poukazom na ust. § 366

C.s.p. Pokiaľ žalovaný uvádza, že považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné, pre údajnú absenciu základných náležitostí presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, s tým že ide o inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, s týmto tvrdením sa žalobcovia tiež nestotožňujú. Žalovaný v odvolaní iba tvrdí, že súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku a následne sa odvoláva iba na teoretický výklad tohto ustanovenia a na príslušnú judikatúru, avšak vôbec neuvádza, v čom konkrétne vzhliadol v samotnom obsahu napadnutého rozhodnutia ním tvrdené nedostatky nepreskúmateľnosti, v čom konkrétne vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia, sa mal súd prvého stupňa dopustiť takéhoto údajného právneho pochybenia a preto nie je možné z odvolania zistiť, v čom má spočívať ním tvrdená nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa ich názoru odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa zodpovedá požiadavkám, uvedeným v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne uviedol, čoho sa domáhali, aké skutočnosti tvrdili, aké dôkazy označili, aké prostriedky procesného útoku použili, ako sa vo veci vyjadrili žalovaní 1/ a 2/ a aké prostriedky procesnej obrany použili. Rovnako tak súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ním vykonané dôkazy v konaní, riadne, zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu uviedol tak vecné ako aj právne úvahy, na základe ktorých meritórne rozhodol. Nie je totiž povinnosťou súdu reagovať na všetky prednesy a písomne podané argumenty strán sporu a podrobne sa s nimi vysporiadať; táto povinnosť sa týka len argumentácie, ktorá je podľa súdu pre rozhodnutie veci podstatná a právne relevantná. Preto podľa ich názoru, vo vzťahu k nejasným námietkam žalovaného I. postupoval súd prvej inštancie dostatočne správne a požiadavky uvedené v § 220 C.s.p. splnil.

7. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ žalobcovia poukázali na to, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že v predmetnej veci súd riadne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav relevantný pre meritórne rozhodnutie vo veci, vykonal rozsiahle dokazovanie a v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne zrozumiteľne uviedol, čoho sa žalobcovia domáhali, aké skutočnosti tvrdili, aké dôkazy označili, aké prostriedky procesného útoku použili, ako sa vo veci vyjadrili žalovaní a aké prostriedky procesnej obrany použili. Rovnako tak súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne zrozumiteľne uviedol tak vecné ako aj právne úvahy (s poukazom na zákonný rámec, že výška peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy predmetom voľnej úvahy súdu), poukázal na závažnosť vzniknutej ujmy, jej dôsledky ktoré mal preukázané výsledkami vykonaného a vzhľadom na intenzitu zásahu a jeho nenapraviteľné následky, na základe vyhodnotenia ktorých o nároku žalobcov meritórne rozhodol. Nestotožnili sa preto s tvrdením žalovaného 2/ o neprimeranosti výšky im priznanej náhrady nemajetkovej ujmy súdom prvej inštancie. Súdom zistený skutkový stav v ich konkrétnom prípade preukázal, že na ich strane (hlavne u žalobcu 1/ a 2/) ide o výnimočnosť a vysoký stupeň závažnosti vzniknutej ujmy následkom neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv predstavovaných právom na súkromný a rodinný život spôsobeného usmrtením ich veľmi blízkej osoby pri dopravnej nehode, (mimoriadna súdržnosť nadštandardných rodinných väzieb u všetkých žalobcov so zomrelým, mladý vek zomrelého 31 rokov, status odkázanosti a vysoký stupeň ťažkého zdravotného postihnutia u žalobcu 1/ (otec), preukázané rapídne zhoršenie jeho zdravotného stavu ako fatálny následok ním prežitej traumy, vážne psychické ochorenie žalobkyne 2/ (matka), jej opakovaná hospitalizácia na psychiatrickej klinike a následná invalidizácia v priamej príčinnej súvislosti s utrpenou traumou s vyradením zo spoločenského a pracovného života, preukázané priame následky zhoršenia zdravotného stavu žalobkyne 2/ (operácia ramena HK po smrti jej syna ako následok nadmernej fyzickej záťaže pri manipulácii s ochrnutým manželom, operácia glaukómu laserom následkom ťažkej psychickej traumy), ktoré majú trvalý charakter, vysoká miera citovej naviazanosti žalobkyne 3/ (sestra) na jej jediného zomrelého brata, ako rozvedenej matky žijúca sama s jedinou dcérou F. v spoločnej domácnosti s rodičmi/žalobcami 1/ a 2/, keď jedine brat ju dokázal chápať, poskytnúť jej pocit ochrany, bezpečia a spolupatričnosti), ich súrodenecký vzťah bol umocnený prostredníctvom jej dcéry F., ktorá zomr. L. veľmi ľúbila, poskytoval jej osobnú opateru, výchovu a lásku, obetujúc pre ňu svoj voľný čas, ako mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky žalobcov, ktoré budú trvať až do konca ich života, kedy nie je spravodlivé iba čisto formálne porovnávanie výšky nemajetkovej ujmy s takými súdnymi rozhodnutiami, kde bola nemajetková ujma žalobcom priznávaná za podmienok iba štandardnej závažnosti vzniknutej ujmy. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcov rešpektoval zásadu, že čím závažnejšia je vzniknutá nemajetková ujma čo do svojej intenzity i trvania, tým vyššia by mala byť aj suma peňažného zadosťučinenia a preto v súlade s tým, podľa názoru žalobcov, súd správne zohľadnil všetky do úvahy prichádzajúce zákonné kritériá, pričom prihliadal predovšetkým na výsostne individuálny charakter tohto prípadu, zohľadňujúc všetky jeho špecifiká na strane každého zo

žalobcov, ktoré mal vykonaným dokazovaním za preukázané. Za významnú skutočnosť vo vzťahu k výške priznanej nemajetkovej ujmy považovali aj to, že za smrť ich syna a brata nesie plnú zodpovednosť Ministerstvo vnútra SR, ako subjekt, ktorého organizačnou zložkou je Policajný zbor SR, do ktorého občania nášho štátu vkladajú svoju dôveru a od ktorého právom dôvodne očakávajú pomoc pri ochrane svojich základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a ochranu ich majetku, vrátane samotnej bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Preto priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom určite nebude pre tento zodpovedný subjekt likvidačná, a okrem toho musí pôsobiť na zodpovedný subjekt prevenčne tak, aby sa snažil obdobným zásahom do práva na súkromný život, spôsobený hrubou nedbalosťou svojich zamestnancov - policajtov predchádzať, a to obzvlášť v takej situácii, keď sa jedná o ústredný štátny orgán, riadiaci policajné zložky. Pokiaľ žalovaný 2/ v odvolaní poukazuje na súdne rozhodnutia, na ktoré poukazoval už v prvostupňovom konaní, s tvrdením, že išlo o "obdobné" prípady s priznaním nemajetkovej ujmy v relatívne nižšej sume než bola priznaná žalobcom, s takýmto čisto formalistickým a neadekvátnym porovnávaním žalobcovia nesúhlasia, opäť sa odvolávajú na svoje námietky vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 2/ zo dňa 21.6.2021, s tým, že ide voči nim o neadekvátne nemerateľné prostriedky procesnej obrany pri určovaní výšky náhrady ich nemajetkovej ujmy, ktoré žalovaný 2/ vybral zámerne a účelovo práve s najnižšími výškami priznanej nemajetkovej ujmy z dávnej minulosti, pričom však poukázali na skutočnosť, že v rozhodovacej praxi súdov SR prišlo k zásadnému posunu, keď súdy začali žalobcom pri tak závažnej ujme, akou bola smrť blízkej osoby priznávať v individuálnych prípadoch spravodlivejšie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ako tomu bolo v minulosti. Poukázali v tejto súvislosti na rozhodnutia súdov s vyššími náhradami prisúdenými v iných prípadoch a to nielen v obdobných, ale i v ďalších veciach, v ktorých sa jednalo o zásah aj do iných osobnostných práv, (s poukazom na rozhodnutie I. ÚS ČR 2844/14, na ktoré sa odvoláva aj judikatúra SR), a to najmä do práva na ľudskú dôstojnosť, aby sa aj ich porovnávaním zabezpečila voči obetiam väčšia miera spravodlivosti. V prípade KS Nitra 8Co/315/2017 z 14.3.2019, na ktorý sa žalovaný 2/ odvoláva, že ide o zrušujúce rozhodnutie, po vrátení na OS Nitra tento v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu právoplatne prisúdil každému rodičovi po zomrelom synovi 30 000 eur (10C/88/2015), pričom pokiaľ sa žalovaný 2/ odvoláva na tie rozsudky, kde išlo o spoločnú domácnosť so zomrelým, toto kritérium nie je vždy a za každých okolností priorizované ako rozhodujúce hľadisko pre výšku nemajetkovej ujmy. Pokiaľ žalovaný II. argumentuje porovnávaním výšky nemajetkovej ujmy priznanej družke zomrelého M., jej OS BA I. 16C /22/2021 vo výške 12 000 eur, dávajú do pozornosti, že zákon výšku nemajetkovej ujmy ničím nelimituje, pričom táto je limitovaná jedine výškou uplatneného nároku žalobcom. Z citovaného súdneho rozhodnutia je preukázané, že priateľka zomrelého sa domáhala nemajetkovej ujmy vo výške 12.000 eur, a teda jej ani nemohla byť prisúdená prípadná vyššia nemajetková ujma než sama žalovala. Inak by vyznievala argumentácia žalovaného 2/, pokiaľ by bola ňou žalovaná suma nemajetkovej ujmy vyššia a súd by jej ju nebol nepriznal. Preto majú za to, že toto rozhodnutie nie je spôsobilé spochybniť správnosť priznaného nároku žalobcom. Poukázali aj na to, že aj z výpovede samotnej priateľky zomrelého L. bolo v konaní OS BA I. 16C/22/2021 je preukázané, že: "vzťah nebohého s rodičmi bol veľmi blízky, jej partner bol veľkou oporou svojej mame pri starostlivosti o otca... Spoločne tiež premýšľali, že sa presťahujú do Banskej Bystrice, lebo rodičia nebohého partnera žijú pri Ž. M. W. F. G. R. A. a bolo potrebné im pomáhať". Uvedené iba potvrdzuje tú skutočnosť, že zomrelý L. výsostne priorizoval svoj vzťah k otcovi a matke nad všetko ostatné v jeho živote, bol rozhodnutý podriadiť dosiahnutiu svojho cieľa (postaviť ochrnutého otca za každú cenu "na nohy" a pomôcť tým svojej matke), aj svoje existujúce vzťahy s partnerkou. Tieto skutočnosti boli preukázané aj výpoveďami svedkýň v prvostupňovom konaní. Pokiaľ žalovaný 2/ v odvolaní na relatívne aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Bratislave, tento prostriedok jeho procesnej obrany namietajú ako neprípustný, keďže ho produkoval až v odvolacom konaní, kedy tento prostriedok procesnej obrany už nie je z jeho strany možné použiť s poukazom na ust. § 366 C.s.p., pričom v podanom odvolaní zároveň netvrdil, a teda ani nepreukazoval, že by ho bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d/ C.s.p.). Pokiaľ žalovaný 2/ poukazuje na to, že sa súd nevysporiadal s jeho argumentáciou, kde poukazoval na to, že obdržali od "žalovaného" zvýšené jednorázové odškodnenie pozostalých v zmysle zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, tu plne zotrvávajú na svojich doterajších vyjadreniach a túto námietku považujú vo vzťahu k výške priznanej nemajetkovej ujmy za nedôvodnú. Toto jednorazové odškodnenie pritom neposkytol žalovaný 2/, ktorý vystupuje v konaní ako právnická osoba - prevádzkovateľ vozidla, ktorým došlo k usmrteniu zomrelého, ale ako iný subjekt - a to zamestnávateľ zomr. L. titulom jeho pracovno-právnej zodpovednosti za ním utrpený pracovný úraz, pričom zhodnosť v názve týchto subjektov je iba čisto náhodná. Preto majú za to, že podľa ich názoru súd správne nepovažoval túto okolnosť za tak závažnú vo vzťahu k predmetu sporu, aby mal zákonnú povinnosť sa k nej aj vyjadrovať. Vzhľadom

na vyššie uvedené sa javí ako dôvodné prisúdenú výšku náhrad nemajetkovej ujmy prvostupňovým súdom nepovažovať za zjavne neprimeranú okolnostiam ich špecifického prípadu, zohľadňujúc životnú úroveň v krajine a nepredstavujúcu ani prostriedok neprípustného obohacovania sa. Výška priznanej náhrady je podľa ich názoru plne spôsobilá kompenzovať im vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a slušnom základe. Na podporu tohto záveru poukázali podporne na nový rozsudok NS SR č. 6Cdo/53/2020, zo dňa 28.09.2022 (ktorý nemohli ako procesná strana produkovať v konaní z dôvodu jeho neskoršieho vydania) a ktorým bola právoplatne prisúdená žalovanej 1/ (pozostalej matke) nemajetková ujma vo výške 35 000 eur a žalovanej 2/ (pozostalej sestre) vo výške 25 000 eur po zomrelej následkom dopravnej nehody (pričom v prísudku priznanej náhrady odvolacím súdom nad tieto sumy: z 35 000 eur na 45 000 eur, a z 25 000 eur na 35 000 eur Najvyšší súd SR zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie).

8. Odvolací súd na základe odvolaní podaných žalovanými 1/ a 2/ preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 Cs.p.), a dospel k záveru, že odvolania žalovaných 1/ a 2/ sú čiastočne dôvodné.

9. V preskúmavanej veci je predmetom konania náhrada nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca 1/ v sume 35 000 eur, žalobkyňa 2/ v sume 30 000 eur a žalobkyňa 3/ v sume 20 000 eur uplatnili proti žalovaným v súlade s ust. § 13 Občianskeho zákonníka s poukazom na to, že v dôsledku úmrtia U.. L. A. pri autonehode počas výkonu služby zapríčinenej vodičom služobného motorového vozidla Policajného zboru L.. P. L. došlo k zásahu do ich súkromného a rodinného života, a preto im ako jeho najbližším príbuzným (rodičom a sestre) a osobám blízkym vznikol nárok na túto náhradu za účelom zmiernenia následkov predmetného zásahu do ich osobnostných práv.

10. V prvom rade poukazuje odvolací súd na to, že súd prvej inštancie skutkový stav veci ustálil v dostatočnom rozsahu a správne, pričom jeho skutkové závery majú oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré prvoinštančný súd správne vykonal aj vyhodnotil. Správne okrem samotnej dopravnej nehody, pri ktorej došlo k úmrtiu syna žalobcov 1/ a 2/ a brata žalobkyne 3/, ktorej priebeh, následky a súvisiace okolnosti boli ustálené v trestnom konaní a ani neboli medzi stranami sporné, sústredil svoju pozornosť na konkrétne osobné pomery rodiny žalobcov, a to aj individuálne vo vzťahu ku každému zo žalobcov a následky, ktoré úmrtie L. A. vyvolalo. Správne v tejto súvislosti na základe vykonaných výsluchov svedkov poukázal na to, že rodina zosnulého a žalobcov ako celok si vzájomne pomáhala, mali medzi sebou vyvinuté silné rodinné väzby a vzájomne boli na seba citovo naviazaní, a preto je podľa odvolacieho súdu potrebné vychádzať z toho, že nakoľko v súčasnej zložitej dobe sú narušené vzťahy v rodinách pomerne časté, nemožno vzhľadom na jednotlivé okolnosti týkajúce sa prejavov individuálneho vzťahu zomrelého L. A. s jednotlivými členmi rodiny a tiež medzi nimi navzájom považovať rodinu žalobcov iba za bežnú fungujúcu rodinu, avšak za rodinu, v ktorej si boli jednotliví členovia mimoriadne blízki a poskytovali si pomoc a podporu, pričom kľúčovú úlohu v tomto smere plnil práve zomrelý. Pokiaľ ide o žalobcu 1/ (otca zomrelého), zomrelý syn L. mal v jeho živote veľmi špecifické postavenie, úzko súvisiace okrem citových väzieb najmä s jeho ťažkým zdravotným postihnutím a pripútaním na invalidný vozík, z ktorého vyplývala značná miera jeho odkázanosti na syna, jeho fyzickú pomoc, no aj morálnu podporu pri prekonávaní každodenných prekážok spojených s daným postihom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zomrelý syn L. bol pre žalobcu 1/ silnou a nenahraditeľnou oporou, vo voľnom čase sa mu veľa venoval, cvičil (rehabilitoval) s ním, povzbudzoval ho, poskytoval mu osobnú asistenciu pri potrebných vyšetreniach, vozil ho vlastným autom do nemocníc, na masáže, rehabilitácie, liečenia, a to dokonca nielen v období, keď býval spolu s rodinou, avšak aj po tom, ako sa presťahoval do Q.. Správne preto súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v prípade žalobcu 1/ boli preukázané mimoriadne okolnosti, ktoré nepochybne vytvárajú priestor pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. To platí aj vo vzťahu k žalobkyni 2/, ktorá je matkou zomrelého. Je nepochybné, že k synovi L. prechovávala silnú materinskú lásku, existovalo medzi nimi veľmi silné citové rodičovské puto, bola s ním dennodennom kontakte a neskôr v častom telefonickom kontakte počas jeho pôsobenia v Q. takmer každý deň. Bol pre ňu, ako matku a manželku žalobcu 1/ jedinou oporou a nenahraditeľnou pomocou pri zvládaní ťažkého zdravotného postihnutia jej manžela ako vozičkára, a svojou láskavosťou, dobrotou a hlavne ochotnou pomáhať, jej dodával potrebnú energiu, silu a uľahčoval jej tým zvládať otcov ťažký zdravotný stav. Nemožno opomenúť ani to, že vzťah matky k dieťaťu je v emocionálnej rovine špecifický a s tým súvisí aj to, že žalobkyňa 2/ ako matka prirodzene smrť syna považuje za najzávažnejšiu ujmu, aká ju mohla v jej živote postihnúť, pričom táto strata, ako tiež vyplynulo z vykonaných dôkazov, spôsobila

u nej takú trvalú psychickú traumu, že u nej nastalo závažné poškodenie a trvalá ujma na zdraví, keď psychicky neuniesla tragickú smrť svojho syna a došlo u nej v priamej príčinnej súvislosti s touto utrpenou ujmou k závažnému trvalému duševnému ochoreniu a pridruženým zdravotným ťažkostiam, čo vyústilo k jej následnej invalidizácii a trvalými následkami, s ktorými sa vysporiadava doposiaľ. Pokiaľ ide o žalobkyňu 3/, ktorá je bratom zomrelého, taktiež boli preukázané okolnosti, ktoré odôvodňujú priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, keď z vykonaných dôkazov vyplynulo, že okrem prirodzene blízkeho citového súrodeneckého vzťahu, pretože zomrelý bol jej jediným súrodencom, mala žalobkyňa 3/ so zomrelým aj iný, hlbší, vzťah vzhľadom na to, že ich vzájomné vzťahy sa rozvinuli a prehĺbili v náročnom období rozvodu manželstva žalobkyne 3/ a po jej rozvode, kedy ako rozvedená matka žila sama so svojou dcérou F. v domácnosti u svojich rodičov, bola na svojho brata značne naviazaná, keďže ju ako jediný vedel pochopiť, poskytnúť jej pocit ochrany, bezpečia a spolupatričnosti, a to aj v kontexte zložitej situácie rodičov, najmä zdravotne hendikepovaného otca, o ktorého sa mama musela starať, pričom tento ich vzájomný vzťah bol ešte viac umocnený prostredníctvom dcéry žalobkyne 3/ F., s ktorou jej zomrelý pomáhal, chodieval ju vyzdvihovať zo škôlky a školy a trávil s ňou voľný čas, boli si blízky, a teda aj jej dcéra F. stratila nielen vzácneho blízkeho človeka, ale je ochudobnená o možnosť mať prostredníctvom jeho potomkov svojich blízkych príbuzných.

11. Na takto dokazovaním ustálené skutočnosti následne správne súd prvej inštancie prihliadal pri svojich úvahách vo vzťahu k základu uplatneného nároku, keď dospel k správnemu záveru, že predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ako také) boli splnené v prípade všetkých žalobcov.

12. Súkromie sa chápe ako osobná (intímna) vnútorná sféra života človeka, ktorá je uzatvorená pred verejnosťou, je to právo na život podľa svojich predstáv chránený pred publicitou (vonkajším svetom) a zahŕňa aj právo zakladať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami v záujme všestranného rozvoja a naplnenia svojej vlastnej osobnosti. Súkromie v sebe zahŕňa aj sféru rodinného života, podstatou ktorého je právo vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy s členmi rodiny, založené na silných citových väzbách.

13. Právo na súkromie a rodinný život môže byť nepriaznivo dotknuté rôznymi formami zásahov, ktoré nemajú základ v právnej úprave. Ak medzi osobami existujú blízke príbuzenské vzťahy a citové väzby, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. jeho nedovoleným narušením, tak môže byť fyzickej osobe spôsobená v jej rodinnom živote ujma spočívajúca v tom, že stratou (alebo obmedzením možnosti) spolužitia s blízkou osobou už nemôže vôbec (alebo čiastočne) napĺňať svoje citové potreby. Ak dôjde k smrti blízkej osoby, pozostalá osoba môže utrpieť citovú (emocionálnu) ujmu vo forme šoku, psychickej traumy, smútku až žiaľu zo straty spoločenstva s blízkou osobou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

14. Ak ide o zásah do súkromia usmrtením blízkej osoby, sú predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy spravidla naplnené, nakoľko vzniknutú ujmu by pociťoval ako závažnú každý na mieste a v postavení dotknutej osoby a v prípade tohto mimoriadne závažného zásahu by vzniknutú nemajetkovú ujmu nemohlo dostatočne zmierniť len priznanie iného zadosťučinenia (napr. vo forme ospravedlnenia). Nakoľko v prípade neoprávneného zásahu do súkromného života sa prejavuje vznik ujmy vo vnútornej sfére dotknutej osoby, nie je predpokladom pre vznik nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, aby sa následky zásahu prejavili znížením dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti.

15. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného 1/, ktorý argumentoval tým, že na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nepostačuje prítomnosť bežných príbuzenských citových väzieb a podľa neho neboli, pokiaľ ide o žalobkyňu 3/ (sestru) v konaní neboli preukázané také mimoriadne citové väzby, ktoré by odôvodňovali priznanie tohto nároku, odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že predmetom dokazovania nemôžu byť samotné citové väzby (city) medzi príbuznými či iných dotknutými osobami ani ich intenzita, avšak len prejavy týchto väzieb, a to ako počas života, tak aj po úmrtí blízkej osoby, v oblasti vnútorného psychického prežívania bežných udalostí, no tiež špecifických oblastiach, ak takéto existujú. Ak sú takéto okolnosti vyčerpávajúco objasnené vykonaným dokazovaním, je potom už vecou právneho posúdenia, či tieto odôvodňujú aj priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Vzhľadom

na skutočnosti ustálené vykonaným dokazovaním, ako boli zhrnuté už vyššie, však ani odvolací súd nemá najmenšiu pochybnosť o tom, že v danej veci bolo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy všetkým žalobcom plne na mieste, keď bolo preukázané, že citové väzby medzi zomrelým a každým zo žalobcov boli mimoriadne blízke, a to aj individuálne, s každým z nich, no nemožno opomenúť ani to, že zomrelý všetkým fyzicky i psychicky pomáhal a takpovediac spájal celú rodinu, ktorá (ako možno usudzovať z vykonaných dôkazov) predovšetkým vďaka nemu tvorila skutočný funkčný celok prepojený nielen individuálnymi vzťahmi jednotlivých členov, ale aj spoločným fungovaním a prežívaním radostí a v ich prípade (žiaľ) do značnej miery najmä starostí bežného života. To platí aj v prípade žalobkyne 3/, ktorá, ako už bolo uvedené v rámci zhrnutia skutkového stavu, so zomrelým nepochybne nemala len bežný súrodenecký vzťah dvoch plnoletých súrodencov s vlastným životom, a preto odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že aj v prípade žalobkyne 3/ boli splnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy.

16. Pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady, ku ktorej smerovala podstatná časť odvolacích námietok žalovaných, súd prvej inštancie sa obmedzil najmä na pomerne strohé konštatovanie, že právo na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je právom sudcovským a závisí od úvahy súdu, pričom v tomto smere poukázal iba na skutkové zistenia vyplývajúce z výsluchu žalobcov 1/ až 3/ a svedkýň v tomto konaní. Žalovaní preto do istej miery opodstatnene vytýkajú súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti. Odvolací súd však poukazuje na to, že uvedené nebránilo žalovaným riadne v odvolaní namietať správnosť ustálenia výšky priznanej náhrady, teda nemalo za následok nenapraviteľné porušenie práva žalovaných na spravodlivý proces a na druhej strane nepredstavuje ani prekážku pre preskúmanie výšky priznaného nároku v odvolacom konaní.

17. Odvolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu veci, ako bol v dostatočnom rozsahu a správne ustálený súdom prvej inštancie (čo nespochybňujú ani žalovaní), dospel k záveru, že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznanej napadnutým rozsudkom nemôže obstáť a odvolacie námietky žalovaných sú v tomto smere čiastočne opodstatnené. Súd prvej inštancie totiž nezohľadnil celkom dôsledne konkrétne okolnosti veci týkajúce sa jednotlivých žalovaných, pričom sa vôbec nezaoberal tým, aká je vo vzťahu k priznávanej výške náhrady nemajetkovej ujmy pri usmrtení blízkej osoby prax všeobecných súdov v Slovenskej republike, prípadne aj v zahraničí, ktorou v konaní okrem žalobcov argumentovali aj obaja žalovaní.

18. Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti preskúmavanej veci, odvolací súd považuje za potrebné k laxnému odôvodneniu súdu prvej inštancie doplniť, že výška daného nároku je síce na úvahe súdu, avšak táto úvaha nie je bezbrehá a nesmie byť svojvoľná. Keďže ide o nárok, ktorý má právny základ v ustanovení § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, základným kritériom by aj v tomto prípade mali byť so zreteľom na ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka okolnosti zásahu, závažnosť, intenzita, rozsah a trvanie následkov zásahu.

19. Vo vzťahu k okolnostiam zásahu treba poukázal predovšetkým na to, že k úmrtiu L. A. došlo pri autonehode, ktorú zavinil vodič služobného vozidla počas výkonu služobných povinností, pričom za príčinu nehody možno považovať hrubé porušenie dopravných predpisov vodičom, bez toho, aby na to existoval dôvod súvisiaci s výkonom služby a bez toho, aby úmrtie bolo výsledkom spolupôsobenia iných príčin. Zároveň však nemožno opomenúť ani to, že (ako na to poukazovali aj žalobcovia) morálne zadosťučinenie zo strany žalovaného 1/ žalobcom nebolo poskytnuté.

20. Rovnako je odvolací súd toho názoru, že po zohľadnení kritérií závažnosti, intenzity, rozsahu a trvania následkov zásahu v osobnej sfére žalobcov, je nesporné, že v prípade každého z nich ide o zásah mimoriadne závažný a intenzívny, no súčasne nezvratný. Vzhľadom na individuálne odlišnosti vzťahov medzi zomrelým a jednotlivými žalobcami, je však nevyhnutné intenzitu spomenutých následkov vo vzťahu ku každému zo žalobcov hodnotiť za do istej miery rozdielnu. Správne súd prvej inštancie vychádzal z toho, že za najzávažnejší treba zásah do osobnostných práv považovať zásah do práv žalobcu 1/, v prípade ktorého, okrem následkov v podobe násilného a nezvratného pretrhnutia úzkej citovej väzby so zomrelým synom, bolo preukázané, že ako zdravotne ťažko postihnutý bol pripútaný na invalidný vozík, pričom s pomocou pri mnohých činnostiach bol na zomrelého odkázaný, o čom svedčí aj to, že syn bol ako jediný z rodiny (fyzicky) schopný preniesť ho do exteriéru, vozil ho na vyšetrenia, kontroly a rehabilitácie, pričom s ním aj sám rehabilitoval. Táto mimoriadna pomoc zomrelého pritom dokonca pokračovala (i keď pochopiteľne nie celkom v pôvodnom rozsahu) aj po presťahovaní

syna do Q., o čom svedčí napríklad aj to, že žalobca napríklad plánoval návštevy lekára tak, aby to synovi vyhovovalo, no tiež ďalšie okolnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Pokiaľ ide o žalobkyňu 2/, v jej prípade treba spomedzi následkov zásahu vyzdvihnúť najmä intenzitu ich citového vzťahu, ktorý bol náhlym úmrtím pretrhnutý, keď ide o matku zomrelého, čo bolo aj objektivizované preukázaným zhoršením jej psychického a v nadväznosti na to aj fyzického zdravia. Zároveň však treba zohľadniť aj to, že v dôsledku úmrtia syna zostala sama na bežnú starostlivosť o manžela (otca), ako aj na ďalšie činnosti, v ktorých jej zomrelý poskytoval pomoc. Napokon, pokiaľ ide o žalobkyňu 3/, hoci ako závažné treba nepochybne hodnotiť následky úmrtia brata aj v jej prípade, nezostáva iné, než konštatovať, že bez ohľadu na rovnako nespochybniteľné násilné pretrhnutie ich citových väzieb a zamedzenie v pokračovaní ich vzájomného vzťahu, nemožno považovať za následky na jej strane za natoľko závažné, ako v prípade žalobcov 1/ a 2/, keď žalobkyňa 3/ viedla samostatný život, s bratom nebývala v spoločnej domácnosti a nebola do takej miery ako žalobcovia 1/ a 2/ na neho odkázaná. Na strane druhej je však v jej prípade nevyhnutné zohľadniť okrem ich blízkeho citového vzťahu aj fyzickú i psychickú pomoc a podporu, ktoré jej brat poskytoval, a to aj počas zložitého obdobia súvisiaceho s rozvodom jej manželstva a po rozvode počas života žalobkyne 3/ ako osamelej matky s maloletou dcérou (s ktorou zomrelý trávil pomerne veľa času, rozhodne viac, než je v dnešnej dobe obvyklé), čo je na mieste hodnotiť tak, že nemožno ich vzájomný vzťah charakterizovať iba ako bežný súrodenecký vzťah v dospelosti. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie uvažoval správne, keď vychádzal z toho, že náhradu nemajetkovej ujmy je na mieste diferencovať tak, že žalobcovi 1/ bude priznaná v najvyššej sume, žalobkyni 2/ v menšej výške a žalobkyni 3/ v najnižšej sume. Odvolací súd však dospel k záveru, že vzhľadom na kritériá vyplývajúce z ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, je so zreteľom na konkrétne okolnosti preskúmavanej veci, ako boli už opakovane popísané vyššie, na mieste priznať na zmiernenie vzniknutej ujmy žalobcovi 1/ peňažnú sumu vo výške 25 000 eur, žalobkyni 2/ peňažnú sumu vo výške 20 000 eur a žalobkyni 3/ peňažnú sumu vo výške 15 000 eur, keď uvedené peňažné sumy sa odvolaciemu súdu javia ako nanajvýš primerané a dostatočné na naplnenie účelu ust. § 13 Občianskeho zákonníka.

21. K záveru, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanú napadnutým rozsudkom treba považovať za príliš vysokú, pričom účel náhrady, ktorým nie je nahradiť stratu blízkej osoby, avšak vzniknuté následky zmierniť, dospel odvolací súd aj so zreteľom na výsledky rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky, no tiež výšku nemajetkovej ujmy európskych štátov, kde sa v obdobných prípadoch priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rozmedzí do 20 - 25.000 eur (Belgicko, Rakúsko, Slovinsko, Česká republika), hoci v niektorých krajinách EÚ aj v nižšom rozpätí (napr. v Maďarsku, Fínsku, Švédsku) od 3.000 eur do 10.000 eur, na rozdiel od Španielska a Talianska, kde náhrada dosahuje podstatne vyššie čiastky a taktiež zohľadnením výšky odškodnenia v zmysle zákone č. 274/2017 Z. z. o odškodňovaní obetí trestných činov. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že žiadny z prípadov na slovenských súdoch, na ktoré odkazovali v priebehu konania žalobcovia i žalovaní, nebol po skutkovej stránke totožný ani takmer totožný s touto vecou, a preto, keďže aj výšku náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné ustáliť na základe prísne individuálnych okolností prípadu, nemožno žiadny z uvedených prípadov využiť priamo ani primerane. Napriek tomu sa však žiada zhrnúť, že v rozhodnutiach, na ktoré odkazujú sporové strany, sa výška náhrady priznávanej rodičom v prípade úmrtia dieťaťa pohybuje v rozpätí od 5.000 eur až do 35.000 eur a súrodenca v rámci od približne 2.500 eur až do 25.000 eur, a teda výška náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú za primeranú v danej veci považuje odvolací súd, zásadne nevybočuje z rámca bežnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov v Slovenskej republike, avšak neprevyšuje ani výšku odškodnenia v zmysle zákone č. 274/2017 Z. z. (50-násobok minimálnej mzdy - 700 eur pre rok 2023). Pokiaľ v tejto súvislosti žalovaní poukazujú na to, že družke zomrelého bola právoplatne v inom konaní v súvislosti s jeho úmrtím priznaná náhrada nemajetkovej ujmy iba vo výške 12.000 eur a náhrada priznaná súdom prvej inštancie napadnutým rozsudkom je preto výrazne disproporčná s nárokom družky zomrelého, odvolací súd sa s ich námietkou nestotožnil. Ako na to opodstatnene poukázali aj žalobcovia, družka zomrelého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnila v tejto výške, teda súd jej viac priznať nemohol, a preto táto argumentácia žalovaných nemôže obstáť.

22. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, že žalobcom boli vyplatené dávky od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, aj túto odvolací súd považuje za neopodstatnenú. Ide totiž o plnenie zo sociálneho zabezpečenia zomrelého ako príslušníka policajného zboru, teda o plnenie na základe iného celkom samostatného právneho dôvodu, a preto nemožno takto poskytnuté plnenie zohľadniť pri ustálení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú je nevyhnutné ustáliť iba na základe kritérií vyplývajúcich z ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

23. Žalovaný 1/ v odvolaní neopodstatnene namieta aj svoju pasívnu vecnú legitimáciu v tomto spore. Súd prvej inštancie v tomto smere správne vychádzal z ust. § 420 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 427 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili, keď U.. L. A. zomrel pri dopravnej nehode v súvislosti s plnením jeho služobných povinností u žalovaného 1/. V tejto súvislosti možno tiež odkázať na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorá je obsiahnutá v jeho rozhodnutiach sp. zn. 8Cdo 1361/2015 zo dňa 26.06.2017 a sp. zn. 6 M Cdo 1/2016, publikovaných v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu pod č. R 61/2018 a podľa ktorej ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ ZoPZP treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Správnosť tohto záveru bola naviac potvrdená aj v konaniach pred Ústavným súdom SR jeho rozhodnutiami zo dňa 16.12.2015, sp. zn. III. ÚS 646/2015 a zo dňa 17.8.2016, sp. zn. I. ÚS 474/2016. Žalovaný v tomto smere nesprávne namieta, že ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka jednoznačne používajú pojem "škoda", ktorý však nie je obsahovo ani pojmovo totožný s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý vzniká zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby, preto použitie týchto ustanovení s odkazom na § 13 Občianskeho zákonníka nie je opodstatnené. Ako na to správne poukázal aj súd prvej inštancie, škodou, a to aj pre účely zákona č. 381/2001 Z. z., je i nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Ak žalovaný 1/ za túto škodu, resp. nemajetkovú ujmu, zodpovedá, je v tomto spore aj pasívne vecne legitimovaný.

24. Odvolací súd tak, po preskúmaní napadnutého rozsudku na základe odvolacích námietok žalovaných týkajúcich sa základu i výšky priznaného nároku, dospel k záveru, že základ nároku žalobcov proti obom žalovaným je daný, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná žalobcom napadnutým rozsudkom nemôže obstáť, keď na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že okolnostiam prejednávaného prípadu z hľadiska kritérií v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, avšak i bežnej rozhodovacej praxi všeobecných súdov v Slovenskej republike, najlepšie zodpovedá náhrady nemajetkovej ujmy v prípade žalobcu 1/ vo výške 25 000 eur, žalobkyne 2/ vo výške 20 000 eur a žalobkyne 3/ vo výške 15 000 eur. Preto napadnutý rozsudok podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

25. O nároku na náhradu trov (celého) konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 C.s.p., a v konaní úspešným žalobcom, ktorých čiastočný neúspech závisel iba od úvahy (odvolacieho) súdu, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, pričom o ich výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).